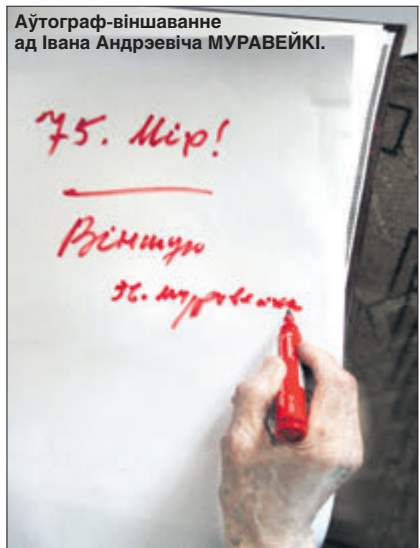




АЎТОГРАФ ДЛЯ НАШЧАДКАЎ

Ганаровы грамадзянін Любані пісьменнік Іван Андрэевіч Муравейка — ветэран Вялікай Айчыннай вайны. Разам з намі ён сустракае 75-годдзе Перамогі. Такіх людзей, на жаль, сярод жывых засталася няшмат.

Семдзсят пяць гадоў таму чырвонаармеец беларус Іван Муравейка вывёў сваё імя на пасечанай кулямі сцяне пераможанага рэйхстага. Вызвалены Берлін заняў сваё ў вялікім



— Такі я быў у сорок пятым, — паказвае Іван Андрэевіч свой партрэт.

шэрагу — пасля Дняпра, Днястра, Віслы, Буга, Одэра. Салдат верыў у канчатковую перамогу Міру.

Семдзсят пяты год над Беларуссю мірнае неба. Семдзсят пяты год Іван Андрэевіч прысвячае ўсяго сябе мірнай справе журналіста, пісьменніка. Яму дзевяноста восем. Самаадчуванне, як вызначае сам ветэран з уласцівым яму аптымізмам, годна адпавядае паважанаму ўзросту. Такой жа аптымістычнай энергіяй вызначаны і расклад яго дня. Іван Андрэевіч па-ранейшаму плённа працуе на літаратурнай ніве, з'яўляецца аўтарам больш чым дваццаці пяці кніг прозы і паэзіі (амаль усе яны

напісаныя для малодшых чытачоў). У выдавецтвах рыхтуюцца да выхаду новыя творы.

Сёлета мне пашчасціла сустрэцца з паважаным ветэранам, пабываць у яго доме. Надзвычай цікава было паслухаць успаміны, пераглядзець разам архіўныя фотаздымкі. Для нас усіх ён пісаў на белым аркушы чырвоным фламастарам: «75. Мир! Віншую. І. Муравейка».

Той жа воін-пераможца, які пакінуў аўтограф у Берліне вясной 1945 года, сёння вывёў для нас дарагія кожнаму словы святочнага віншавання.

Яўген ПЯСЕЦКІ, фота аўтара.

«Беларусь памятае. Кветкі Вялікай Перамогі»

Пад такой назвай 5 мая ў 15.00 на сцэне Драматычнага тэатра Беларускай арміі стартуе On Air марафон «Беларусь памятае. Кветкі Вялікай Перамогі», прысвечаны 75-годдзю Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне.

Для шырокай аўдыторыі праект будзе рэалізаваны анлайн. Прамыя эфіры марафону ў інтэрнэце будуць адбывацца штодня 5—8 мая з 15.00 да 16.30. Падчас тэматычных жывых трансляцый глядачы змогуць пачуць інтэрв'ю ветэранаў, убачыць урывкі з п'ес Аляксея Дударова «А памятаеш Алёша» і «Радавыя» ў выкананні акцёраў заслужанага калектыву Рэспублікі Беларусь Драматычнага тэатра Беларускай арміі. Тут, на сцэне тэатра, прагучаць вершы пра вайну, а таксама песні ў выкананні артыстаў беларускай эстрады Вольгі Сацюк, Анжалікі Пушновай, Хелены Мерааі, Алена Хіта, Макса Савіна, Арцёма Міхаленкі, Івана Зданюка, Зінаіды Купрыяновіч, Данаі Шаршавіцкай, Веранікі Цубікавай, Ксеніі Галецкай, гуртоў «Правакацыя» і «Лас Вегас».

Акрамя таго, падчас эфіру запланавана работа інтэрактыўнай пляцоўкі, на якой вядучы будзе камунікаваць з гасцямі марафону.

Арганізатарамі праекта выступаюць Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі, Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусь і Выдавецкі дом «Беларусь сёння».

Сяргей РАСОЛЬКА.

«МОЙ ГЕРАІЧНЫ ДЗЕД!»

Акцыя «Нашчадкі Перамогі» стартвала ў БДУ

На працягу года на сайтах факультэтаў супрацоўнікі і студэнты ўніверсітэта будуць дзяліцца успамінамі пра сваіх гераічных продкаў, якія ваявалі або працавалі ў тыле падчас Вялікай Айчыннай вайны. Жанрава аўтары не абмежаваныя. У даступнай форме кожны ахвотны можа раскажаць гісторыю пра сваіх блізкіх, паказаць унікальныя фатаграфіі з іх славаўтага мінулага.

Да акцыі ўжо далучыліся прадстаўнікі факультэтаў міжнародных адносін (ФМА) і журналістыкі. Напрыклад, другакурснік ФМА Яўген Цярохін у гісторыі «Мой гераічны дзед» раскажаў пра свайго дзядулю Івана Цярохіна, які 17-гадовым хлопцам трапіў на фронт. Радавым салдатам ён удзельнічаў у вызваленні Мінска, Брэсцкай, Гродзенскай абласцей, Прыбалтыкі і Усходняй Прусіі. Перамога Іван Цярохін сустраў у Чэхаславакіі. Усё сваё жыццё герой вайны казаў: «У нашага пакалення, якое прайшло праз агонь Вялікай Айчыннай, вайна ніколі не сатрэцца з памяці». Гэты ілюстраваны матэрыял студэнт падрыхтаваў, абапіраючыся на газетныя публікацыі пра дзядулю-ветэрана, а таксама на успаміны сваіх родных.

Надзея НІКАЛАЕВА.

КОЛЬКІ ТЫ ВІНЕН БАНКУ?

Няпамятлівы кліент атрымлівае «чорную метку» на тры месяцы

Як вядома, пры неналежным выкананні крэдытаатрымальнікам яго абавязальстваў банк мае права патрабаваць датэрміновага вяртання крэдыту, загадзя папярэдзіўшы яго аб гэтым. Згодна з новымі дакументамі, цяпер банк не можа запатрабаваць вярнуць усе грошы неадкладна. У крэдытным дагаворы абавязкова павінна быць замацавана права кліента вярнуць крэдыт на працягу трох месяцаў з дня атрымання адпаведнага паведамлення ад банка.

Што менавіта лічыцца неналежным выкананнем абавязальстваў, прапісваецца ў крэдытным дагаворы з банкам. Крытэрыі — гэта канкрэтны дагавор. У ім вызначаюцца абавязальствы перад банкам, якія трэба выконваць. Калі гэтага не адбываецца, банк мае права выставаць датэрміновае спагнанне. Пры гэтым прадстаўнік Нацбанка звярнула ўвагу на тое, што за нязначныя парушэнні дагавора самім банкам нявыгадна патрабаваць датэрміновага вяртання крэдыту, таму ў банкаўскай практыцы такая мера ўжываецца, калі ёсць істотныя парушэнні крэдытнага дагавора. У першую чаргу гэта невыкананне ў тэрмін абавязальстваў па крэдыце, непагашэнне крэдыту, нявыплата працэнтаў. Часам гэта датычыцца непрадастаўлення закладу, калі фізічная асоба абавязана даць па крэдытным дагаворы заклад у выглядзе забеспячэння.

Вольга Ілюкевіч удакладніла, што практыка датэрміновага вяртання крэдыту па патрабаванні банка існавала і раней. Норма, якая ўводзіцца з 1 мая, накіравана ў першую чаргу на тое, каб даць кліенту час на вырашэнне пытанняў з банкам, магчыма шляхам рэструктурызацыі запазычанасці, рэфінансавання крэдыту, або на пошук іншых крыніц яго пагашэння.

Патрэбныя і даведкі, але не заўсёды

Практыка патрабавання даведкі аб даходах для атрымання некаторых

крэдытаў захаваецца. Як правіла, калі гэта крэдыт на нерухомаць, на аўтамабіль і іншыя пазыкі на досыць вялікія сумы, то захоўваецца форма пацвярджэння даходаў у выглядзе даведкі.

Разам з тым, па словах прадстаўнікі Нацбанка, дзякуючы развіццю тэхналогіі многія банкі сыходзяць ад даведак аб зарплате і пацвярджаюць даходы кліентаў па іншых каналах. З 1 мая ўносяцца змены ў парадак выдачы і вяртання крэдытаў. У тым ліку ўстаноўлены патрабаванні да вызначэння сярэднямесячнага даходу фізічнай асобы. Банк можа выкарыстоўваць альбо заяўны прынцып падачы інфармацыі аб даходах кліента, альбо інфармацыю, пацверджаную дакументамі.

Пры выкарыстанні заяўнага прынцыпу ў залежнасці ад віду даходу ў разлік уключаецца найменшая з наступных велічынь: велічыня даходу, указаная грамадзянінам; намінальная налічаная зарплата работнікаў па абласцях і Мінску ў залежнасці ад месца жыхарства (знаходжання) фізічнай асобы; намінальная налічаная зарплата работнікаў па відах эканамічнай дзейнасці ў залежнасці ад віду дзейнасці работніка; сярэдні памер пенсій; устаноўленая банкам велічыня даходу, якая не перавышае вышэйпералічаных.

Падыходы ў дачыненні да інфармацыі аб даходах (пералік і парадак падачы пацвярджалых дакумен-

таў, пералік даходаў, падыходы да іх ацэнкі з улікам асаблівасцяў розных відаў даходаў і крэдытаў, парадак правяркі інфармацыі) устанаўліваюцца ў лакальных прававых актах банка. Як растлумачыла Вольга Ілюкевіч, раней банкі сутыкаліся з тым, што заяўлены кліентам узровень даходу не заўсёды супадаў з сапраўдным. Гэта прыводзіла да таго, што ў выніку крэдытная нагрузка для яго была празмерная.

Ёсць і растэрміноўка

Разлік пазыковай нагрузкі таксама будзе ажыццяўляцца з улікам віду крэдыту ў адпаведнасці з зацверджанай пастановай № 100 класіфікацыяй. Пры гэтым уведзіцца новае паняцце — крэдытаванне фізічных асоб на ўмовах растэрміноўкі. Гэты від крэдытавання магчымы пры адначасовым выкананні наступных патрабаванняў:

- ёсць пагадненне паміж банкам і арганізацыяй гандлю і сэрвісу;
- крэдыт выдаецца кліенту пад працэнтную стаўку, істотна ніжэйшую чым працэнтная стаўка па крэдытах, якія даюцца банкам пры адсутнасці названых пагадненняў.

Падыходы да разліку паказчыкаў пазыковай нагрузкі і забяспечанасці крэдыту пры выдачы крэдыту на фінансаванне нерухомасці не змяніліся. Паказчык пазыковай нагрузкі не павінен перавышаць 40 %, забяспечанасці — 90 %.

У тэму

«ХАПУН» НА КРЭДЫТЫ УЖО СКОНЧЫЎСЯ?

Вольга Ілюкевіч заўважыла, што ў сакавіку назіраўся ўсплеск росту спажывецкага крэдытавання, і фізічным асобам было выдадзена спажывецкіх крэдытаў на суму каля 1,2 мільярда рублёў. Гэта досыць вялікая сума, прыблізна на 37 % большая, чым у лютым, што звязана ў першую чаргу з дэвальвацыйнымі чаканнямі. Але ўжо ў красавіку назіраецца істотнае зніжэнне попыту на крэдыты. Справа ў тым, што ў красавіку банкі абмежавалі прапановы па некаторых крэдытах, частка крэдытных прадуктаў прыпынена. «З боку крэдытаатрымальнікаў таксама зніжаецца актыўнасць, цяпер грамадзяне падыходзяць да атрымання крэдытаў ужо больш рацыянальна і абдуманна», — дадала прадстаўнік Нацбанка.

Што датычыцца ўзмацнення жорсткасці патрабаванняў пры выдачы крэдытаў, то Вольга Ілюкевіч звярнула ўвагу на тое, што кожны банк самастойна вызначае сваімі лакальнымі актамі парадак ацэнкі крэдытаздольнасці кліента — які ўзровень даходаў у яго павінен быць. Гранічны паказчык пазыковай нагрузкі выдачы крэдыту — 40 %, але банкі могуць устанавіць і меншы памер. У цэлым, па яе ацэнцы, цяпер банкі трохі зніжаюць сваю актыўнасць у дачыненні да крэдытавання, асабліва доўгатэрміновага.

Сяргей КУРКАЧ.

Надвор'е

Цёпла і з дожджыкам

А ў канцы тыдня ўначы слабы мінус

У пачатку гэтага тыдня захаваецца ўплыў фронтальных падзелаў, таму чакаецца няўстойлівае з дажджамі надвор'е, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

У ноч на сераду чарговая сістэма атмасферных фронтаў выкліча на большай частцы тэрыторыі Беларусі дажджы рознай інтэнсіўнасці. У дзённыя гадзіны яны чакаюцца месцамі з навальніцамі, на захадзе краіны прагназуецца ўзмацненне ветру парывамі да 15—20 метраў у секунду. Тэмпература паветра ўначы складзе ад плюс 4 да плюс 11 градусаў. Удзень будзе 10—17 цяпла, месцамі — да плюс 19 градусаў.

Але камфортнае цяплае надвор'е працягнецца не доўга. Ужо ў чацвер фронтальныя падзелы будуць павольна перамяшчацца на ўсход, а следам за імі чакаецца прыход больш халодных паветраных мас. Уначы на большай частцы тэрыторыі краіны, а ўдзень месцамі, пераважна па паўднёвым усходзе, пройдуць кароткачасовыя дажджы. У начныя гадзіны захаваецца моцны парывісты вецер. Тэмпература паветра панізіцца і ўначы складзе ад плюс 2 да плюс 9 градусаў, удзень — 11—18 цяпла.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у канцы тыдня з ростам атмасфернага ціску ападкаў прагназуецца няшмат, аднак працягнецца паступленне халодных паветраных мас. У пятніцу будзе пераважна без ападкаў, толькі ўначы па паўднёвым усходзе магчымы кароткачасовы даждж. Тэмпература паветра ўначы складзе ад нуля да плюс 7 градусаў, пры праясненнях — да мінус 2 градусаў. Удзень будзе ўжо адносна цяпла: ад плюс 12 градусаў да 19 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ.